

Список використаних джерел:

1. Романовський О.О. Шляхи впровадження інновацій, підприємництва та підприємницької освіти в системі національної освіти України :Монографія. – Вінниця, Нова Книга : 2010. – 416 с.
2. Dees G. TheMeaningofSocialEntrepreneurshipElectronicresource] / G. Dees. – Durham : Duke University, 2001. – Modeofaccess: <http://www.labforculture.org/en/resourcesfor-research/contents/research-in-focus/social-entrepreneurship/research-mapping/the-meaning-of-social-entrepreneurship>. – Titlefromthescreen.

Бортнікова Л. П.

кандидат економічних наук, доцент кафедри політичної економії

ДВНЗ «Київський національний економічний університет

імені Вадима Гетьмана»

Державна підтримка розвитку соціального підприємництва в Україні

Соціальне підприємництво сприяє зростанню національного багатства та ефективності використання економічних ресурсів, оскільки воно спирається на невикористані приватним підприємництвом або державними програмами матеріальні і людські ресурси. По-перше, вони збільшують рівень соціалізації певних прошарків населення, які фактично виключені із суспільного життя з різних причин. По-друге, воно розвиває ініціативу і відповідальність людей за рамками звичайного бізнесу.

Соціальне підприємництво (далі – СП), по-перше, СП ґрунтується на соціальних проектах, які охоплюють наступні верстви населення: безробітні, бідні, інваліди, молоді сім'ї, домогосподарки, одинокі матері, юнаки, діти, пенсіонери, ветерани війни, колишні в'язні, наркомани, психічно хворі. По-друге, СП має досить вузьку галузеву сегментацію, охоплюючи побутову сферу, а також деякі галузі виробничої сфери. По-третє, СП тісно переплетено з

приватним бізнесом, оскільки багато соціальних проектів були ініційовані підприємцями або тими людьми, які вийшли з приватного підприємництва.

В широкому розумінні, поняття «соціальне підприємництво» не можна відокремити від класичного підприємництва, оскільки бізнес не може бути поза суспільства, асоціальним, він є органічним компонентом суспільного життя. Водночас, соціальне та економічне розділяються в державній політиці і діяльності людей. Оскільки цей термін запозичений з іноземної літератури, то його тлумачення є дуже вільним, а іноді парадоксальним. І. В. Березик зазначає, що соціальне підприємництво знаходиться на стику традиційного підприємництва та благодійності. Соціальне підприємництво бере від благодійності соціальну спрямованість діяльності, а від бізнесу – підприємницький [1, 26]. Виходячи з тлумачення СП Долуда Л. та ін. [3], ми вважаємо важливим відзначити ключові ознаки СП: по-перше, окупність (рентабельність) проекту, що не виключає збитковості на старті і не означає орієнтацію на прибуток як головну мету; прибуток не споживається, а спрямовується на нові інвестиції; по-друге, отримання соціального ефекту у вигляді вирішення соціальних проблем сьогодення для регіону або суспільства в цілому; соціальні цілі повинні бути прописані у статуті організації або в інших документах, які приймаються засновниками і є обов'язковими до виконання.

До СП не відносяться благодійна діяльність або разові акції комерційних підприємств, приватних осіб, державних органів. Спонсорство може бути спрямоване як на пряму допомогу (подарунки, проведення ремонту), так і на фінансування соціальних проектів. Таке фінансування може бути разовим (стартове) або систематичним. Проте багато соціальних проектів є самодостатніми, реалізуються за рахунок спільної праці учасників, їх власних заощаджень без допомоги спонсорів. Багато СП фінансується за рахунок грантової допомоги або пільгових кредитів. Наприклад, Ощадбанк спільно з Western NIS EnterpriseFund видав черговий соціальний кредит у рамках програми «Соціальне підприємництво» [2]. Його отримав Центр трудової

реабілітації інвалідів «Друкарський дім» з Краматорська для придбання поліграфічного обладнання. На даний час у «Друкарському домі» працює 11 людей, 4 з них – з інвалідністю. Переоснащення підприємства сприятиме працевлаштуванню від 6 до 12 людей з інвалідністю, а також підвищенню їх зарплатні. Підприємці можуть отримати фінансування в рамках програми «Соціальне підприємництво» за ставкою від 5% до 10% річних. Перевага надається проектам на підтримку перш за все громадян України, потерпілих від конфлікту на сході країни, у т.ч. вимушених переселенців з південних та східних регіонів, людей з інвалідністю, малозабезпечених жінок та представників інших незахищених соціальних груп. Таким чином, Ощадбанк не розмежовує СП та звичайний бізнес, а фінансує саме проекти СП. Існує хибне уявлення, що компанії, які заробляють на соціальних послугах, є соціальними підприємствами. Однак називати їх соціальними підприємствами не можна, оскільки у них немає ані соціальної мети, ані більше чіткого розподілу прибутку [4].

Підсумовуючи, слід зазначити, що держава внаслідок обмеження ресурсів не може вирішити всі соціальні проблеми, а громадяни розуміють, що патерналізм держави у минулому. Держава має обережно ставитися до спроб встановити особливі пільги в оподаткуванні соціальних підприємств, оскільки це може призвести до появи підставних організацій, фондів з метою ухилення від сплати податків. Соціальне підприємництво не є альтернативою державним програмам адаптації, допомоги, але суттєвим доповненням до них. Така форма організації активності сприяє зниженню конфліктності у суспільстві та формуванню середнього прошарку, що «цементує» суспільство. Певною мірою це стихійна самоорганізація людської діяльності, але вона не може бути ізольованою від державної соціальної політики.

Список використаних джерел:

1. Березяк І. В. Дискусійні питання теорії соціального підприємництва в Україні / І. В. Березяк // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка»: збірник наукових праць. – Острог:

Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2015. – Випуск 28. – С. 24–27.

2. Ощадбанк та Western NIS EnterpriseFund продовжують фінансування соціальних підприємств за безпрецедентно низькими ставками. – Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.oschadbank.ua/ua/press-service/news/4344577/>

3. Соціальне підприємництво. Бізнес-модель. Реєстрація. Оподаткування. / Долуда Л., Назарук В., Кірсанова Ю. – Київ, ТОВ «Агентство «Україна», 2017. – 92 с.

4. Соціальне підприємництво: від ідеї до суспільних змін. Посібник / Свинчук А.А., Корнецький А.О., Гончарова М.А., Назарук В.Я., Гусак Н.Є., Туманова А.А. – К: ТОВ «ПІДПРИЄМСТВО «ВІ ЕН ЕЙ», 2017 – 188 с.

Буряк М.І.

асистент кафедри фінансів НУБіП України

Індикативний вимір фінансового потенціалу регіону

На відміну від підприємництва регіон не має балансу та не має центру прийняття управлінських рішень в сфері економічної діяльності. Тому ресурсний підхід до визначення його фінансового потенціалу (як загальної сукупності коштів в обороті) втрачає те значення, яке притаманне підприємництву: його вираз є чисто інформаційним, а не об'єктом управління. Визначення і його обрахунків не здійснюється статистичним обліком і потребує значних зусиль, а в багатьох випадках взагалі проблематичний. Фінансові ресурси регіону, якими він володіє і розпоряджається, не завжди знаходиться в обороті, а деякі перебувають в прихованому стані.

У зв'язку із вище наведеним, вважаємо доцільним визначити величину фінансового потенціалу регіону не шляхом математичного його виміру,